

Національний фармацевтичний університет
Кафедра організації та економіки фармації

ТЕМА 6: ОБЛІК ЗАПАСІВ

Лектор

к.е.н., доц. каф. ОЕФ Мороз С.Г.

ПЛАН

1. Визнання і первинна оцінка запасів
2. Рахунки синтетичного обліку запасів і їх характеристика
3. Поняття і класифікація малоцінних і швидкозношуваних предметів

1. ВИЗНАННЯ І ПЕРВИННА ОЦІНКА ЗАПАСІВ

Методологічні принципи формування в бухгалтерському обліку інформації про запаси визначені П(С)БО 9 "Запаси".

Запаси – це активи, які утримуються для подальшого продажу за умов звичайної господарської діяльності; перебувають у процесі виробництва з метою подальшого продажу продукту виробництва; утримуються для споживання під час виробництва продукції, виконання робіт та надання послуг, а також управління підприємством

До запасів відносять:

сировину, основні й допоміжні матеріали, комплектуючі вироби та інші матеріальні цінності, що призначені для виробництва продукції, виконання робіт, надання послуг, обслуговування виробництва й адміністративних потреб

незавершене виробництво у вигляді не закінчених обробкою і складанням деталей

готова продукцію, що виготовлена на підприємстві, призначена для продажу

товари у вигляді матеріальних цінностей, що придбані (отримані) та утримуються підприємством з метою подальшого продажу

малоцінні та швидкозношувані предмети, що використовуються протягом не більше одного року або нормального операційного циклу, якщо він більше одного року

суми, що сплачуються згідно з договором постачальнику (продавцю), за вирахуванням непрямих податків

суми ввізного мита

Первісна
вартість
придбаних
за плату
запасів
складається
з наступних
витрат:

суми непрямих податків у зв'язку з придбанням запасів, які не відшкодовуються підприємству

транспортно-заготівельні витрати за вантажно-розвантажувальні роботи

інші витрати, які безпосередньо пов'язані з придбанням запасів і доведенням їх до стану, в якому вони придатні для використання у запланованих цілях.

Визначення первісної вартості запасів

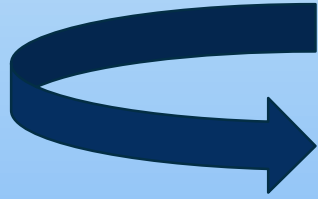
НЕ включаються у первісну вартість, а вважаються витратами періоду:

- понаднормові втрати та недостачі запасів;
- фінансові витрати;
- витрати на збут;
- загальногосподарські та інші подібні витрати, які безпосередньо не пов'язані з придбанням і доставкою запасів

2. РАХУНКИ СИНТЕТИЧНОГО ОБЛІКУ ЗАПАСІВ І ЇХ ХАРАКТЕРИСТИКА

Для узагальнення інформації про наявність і рух:

Планом рахунків призначено **рахунок 20 "Виробничі запаси"**.

20

Дт	Кт
надходження запасів на підприємство, їх дооцінка	витрачання на виробництво (експлуатацію, будівництво), переробку, відпуск (передачу) на сторону, уцінка

сировини і матеріалів

будівельних матеріалів

запасних частин

палива

тари й тарних матеріалів

Відходів основного виробництва

Субрахунки до рахунка 20 «Виробничі запаси»

201 «Сировина й матеріали»

202 «Купівельні напівфабрикати та комплектуючі вироби»

203 «Паливо»

204 «Тара, тарні матеріали»

205 «Будівельні матеріали»

206 «Матеріали, передані в переробку»

207 «Запасні частини»

208 «Матеріали сільськогосподарського призначення»

209 «Інші матеріали»

Вибуття запасів

Методи оцінки вибуття запасів:

Ідентифікованої собівартості

здійснюється щодо запасів, які відпускаються, та послуг, що виконуються для спеціальних замовлень і проектів, а також запасів, які не замінюють одне одного.

Суть: в кожний момент точно відомо, які запаси за якою вартістю знаходяться на складі, а які відпущені на виробництво продукції

Середньозваженої собівартості

Суть: передбачає розрахунок вартості одиниці товару, виходячи з середніх цін.

$$C_c = \frac{C_n + C_k}{K_n + K_k}$$

Сп - собівартість запасів на початок періоду

Кп - кількість запасів на початок періоду

Сн - собівартість запасів на кінець періоду

Кн - кількість запасів на кінець періоду

ФІФО

базується на припущенні, що запаси використовуються у послідовності відповідно до їх надходження на підприємство.

Методи оцінки вибуття запасів:

Метод ціни продажу

- заснований на застосуванні підприємствами роздрібної торгівлі середнього відсотка торговельної націнки товарів.

Середній відсоток торговельної націнки	Торговельна націнка на початок місяця	+	Торговельна націнка поточного місяця
	Залишок товарів на початок місяця	+	Загальна вартість придбаних товарів

Метод нормативних витрат

- полягає у застосуванні норм витрат на одиницю продукції (робіт, послуг), які встановлені підприємством з урахуванням нормальних рівнів використання запасів, праці, виробничих потужностей і діючих цін.

Документування операцій, пов'язаних з рухом виробничих запасів

Документи з надходження та оприбуткування запасів	Товарно-транспортна накладна
	Рахунок-фактура
	Накладна на відпуск товарно-матеріальних цінностей
	Довіреність
	Акт про приймання матеріалів
	Прибутковий ордер
Документи складського обліку запасів	Картка складського обліку матеріалів
	Матеріальний ярлик
	Матеріальний (товарний) звіт
Документи з відпуску (списання), вибуття запасів	Лімітно-забірна картка
	Акт-вимога на заміну (додатковий відпуск) матеріалів
	Накладна-вимога на відпуск (внутрішнє переміщення) матеріалів

3. ПОНЯТТЯ І КЛАСИФІКАЦІЯ МАЛОЦІННИХ І ШВИДКОЗНОШУВАНИХ ПРЕДМЕТІВ

Малоцінні і швидкозношувані предмети (МШП) - це предмети, які використовуються протягом не більше одного року або нормального операційного циклу, якщо він більше одного року.

інструменти

господарський
інвентар

спеціальне
оснащення

спеціальний одяг,
взуття

Для обліку наявності та руху МШП Планом рахунків передбачений балансовий рахунок **22 "Малоцінні та швидкозношувані предмети"**.

22

Дт	Кт
придбані, виготовлені або безкоштовно отримані предмети	відпуск МШП в експлуатацію зі списанням на рахунки витрат, а також списання недостач і втрат від псування таких предметів

Під час відпуску МШП зі складу в експлуатацію їхня вартість списується **на витрати виробництва** або відноситься на **витрати діяльності підприємства**.

**Дякую за
увагу!**

